

A la caça del mosquit ratllat

Diputació
Barcelona

A LA CAÇA DEL MOSQUIT RATLLAT

Aitana Montaner

Il·lustracions: Jordi Sales

Primera edició: gener de 2020

@ de l'edició: Diputació de Barcelona

@ del text: Aitana Montaner

@ de les il·lustracions: Jordi Sales

Coordinació: Servei de Salut Pública. Àrea de Cohesió Social, Igualtat
i Benestar Social de la Diputació de Barcelona

Edició i producció: Gabinet de Premsa i Comunicació de la Diputació de Barcelona

Dipòsit legal: B 2063-2020

**Diputació
Barcelona**

La Jara i el Roc són veïns i els encanta jugar a l'aire lliure. Sempre que poden, surten al pati de casa seva i s'inventen mil i una aventures. Juguen a ser pirates, astronautes o dinosaures, però el que més els agrada és fer de detectius!

El Roc s'encarrega de buscar casos per investigar. La Jara és l'experta en tecnologia i ciència que detecta pistes allà on ningú no s'ho imagina. Un dia de primavera, van descobrir que no jugaven pas sols. Hi havia un intrús!

–Ep, Jara! Mira què m'ha passat! Tinc les cames plenes de picades!

–Apa! Però si n'estàs ple! Et pica molt?

–Moltíssim! –deia el Roc, gratant-se les picades.

–No, no! No et rasquis! Només faràs que et piqui més.

–I què vols que faci?

–La meva mare em posa gel perquè refresqui la picada. Anem a buscar-ne!

Amb ajuda de l'avi Tomàs, van posar gel a les picades per alleujar la picor i van tornar al pati. Però el Roc no estava tranquil.

–Jara, els mosquits piquen de nit, oi?

–Sí, normalment sí. Per què ho preguntes?

–Doncs perquè aquest mosquit m'ha picat a les cinc de la tarda, a ple dia! Això no és normal, no et sembla?

–Doncs es deu tractar d'un altre tipus de mosquit. Ai, que ara em pica a mi la cama...

Per sort, l'endemà les picades de tots dos estaven millor. I el Roc va arribar a casa de la Jara molt entusiasmat amb una idea nova.

–Tenim un cas! Un nou misteri! Hem d'investigar què fan aquests mosquits als nostres patis, per què renoi piquen tant les seves picades i, **SOBRETOT**, com els eliminarem!

–Això sí que és una missió interessant! Som-hi!

Ràpidament, van agafar els estris de detectiu i van començar la investigació. La prioritat era evitar noves picades i caçar un exemplar de mosquit.

–A veure, si el mosquit ens va picar a tots dos a les cames, vol dir que no vola gaire alt –va deduir la Jara.

Amb les seves lupes i un pot de vidre, van buscar i buscar mosquits pel pati. No va ser gens fàcil trobar-ne un de viu. Volaven molt de pressa!

–Aquí en tinc un! –va exclamar el Roc–. Has vist quines ratlles més estranyes que té?

–Sí, és com una zebra –va dir la Jara.

–No és un mosquit comú, és un mosquit ratllat!

–Això és molt estrany –va dir ella, desconfiada–. Hem d'anar al laboratori de la mare per seguir investigant –va proposar la Jara.

La mare de la Jara, la Susanna, treballava en un laboratori i coneixia un equip de biòlegs que podien ajudar els nens en la investigació del mosquit. El primer que van fer va ser mirar l'insecte amb el microscopi.

–És un exemplar de mosquit tigre! –va dir-los el Carles, un dels biòlegs.

–Com que un tigre?! –es va sorprendre el Roc.

–Tigre no, sinó mosquit tigre. Se'n diu així per les ratlles que té –va aclarir ell–. Però necessitaríem saber si al vostre pati hi ha larves. Podríeu mirar si en trobeu i portar-les aquí? Si n'hi ha, les trobareu a l'aigua.

Aquella mateixa tarda, els dos nens van revisar a fons tots els racons del pati fins que la Jara va trobar una pista.

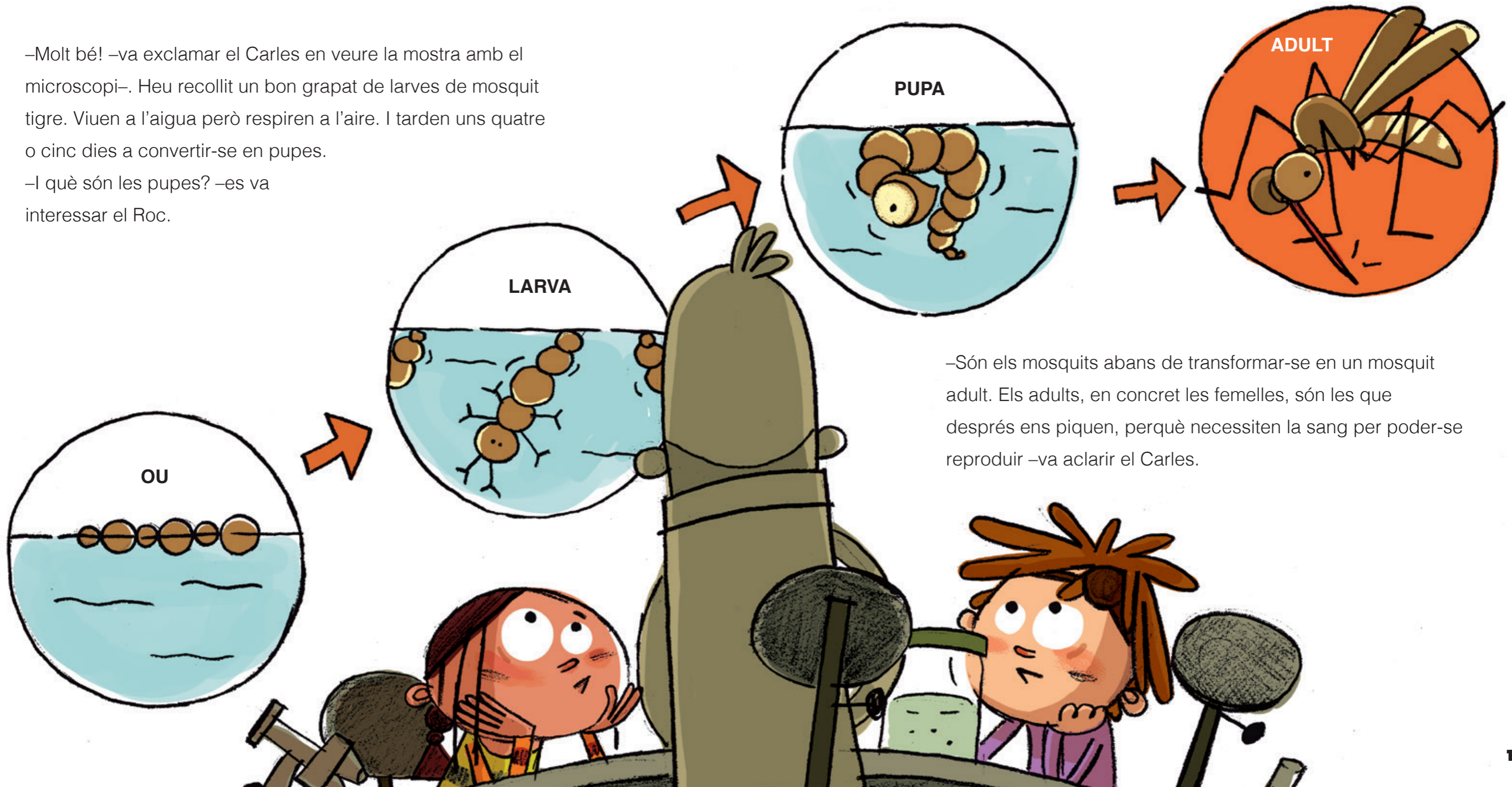
–Mira, Roc, aquest test buit està ple de cucs nedadors! Això deuen ser les larves.

Després de mirar-los molt atentament, van abocar en un pot de vidre l'aigua del test plena de cucs i van tancar-lo amb molt de compte per poder-lo portar al laboratori.

–Molt bé! –va exclamar el Carles en veure la mostra amb el microscopi–. Heu recollit un bon grapat de larves de mosquit tigre. Viuen a l'aigua però respiren a l'aire. I tarden uns quatre o cinc dies a convertir-se en pupes.

–I què són les pupes? –es va interessar el Roc.

–Són els mosquits abans de transformar-se en un mosquit adult. Els adults, en concret les femelles, són les que després ens piquen, perquè necessiten la sang per poder-se reproduir –va aclarir el Carles.

La Jara i el Roc estaven decidits a acabar amb l'enemic!
Amb preguntes i més preguntes, van aconseguir que el Carles els expliqués tot el que sabia del mosquit tigre. Ara ja tenien tota la informació necessària per poder traçar un pla d'atac!
Tots dos es van quedar una estona rumiant què podien fer per resoldre el problema.

–La clau és l'aigua, no trobes? –va suggerir la Jara.

–Què vols dir? Si el mosquit el que fa és volar –va dir el Roc.

–Sí, però serà millor caçar-lo quan encara no pot volar. Un cop s'enlaira, poca cosa podrem fer, perquè és massa petit i ràpid.

–Tens raó! Aleshores no hem d'atacar mosquits tigre adults, sinó les larves!

–Efectivament! I les larves necessiten aigua. Si no en tenen, no poden viure.

–Doncs no els deixarem ni una gota d'aigua!

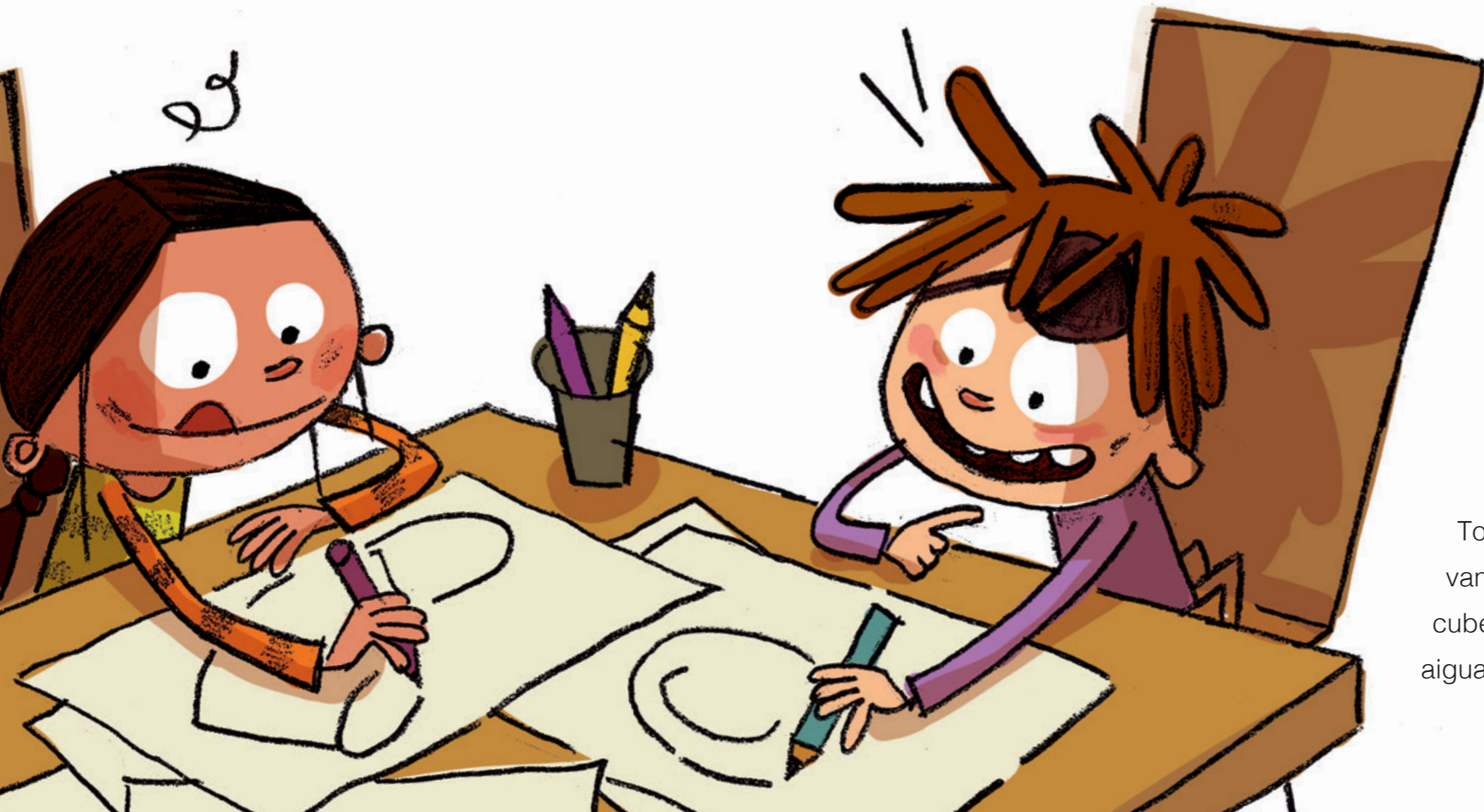

Els nens van córrer al pati per buscar tots els llocs on els mosquits tigre podien haver post els ous. Qualsevol recipient o raconet amb aigua de més de cinc dies era territori enemic. Van agafar plats de testos, cendrers, galledes, joguines i tot allò que podia emmagatzemar aigua de la pluja o del rec de les plantes. Van buidar tots els recipients i van netejar-los a fons al safareig, que també van aprofitar per deixar ben net i sec.

Amb la feina feta, l'endemà van tornar al pati disposats a gaudir de la seva victòria contra el mosquit ratllat. Però van tenir una sorpresa molt desagradable.

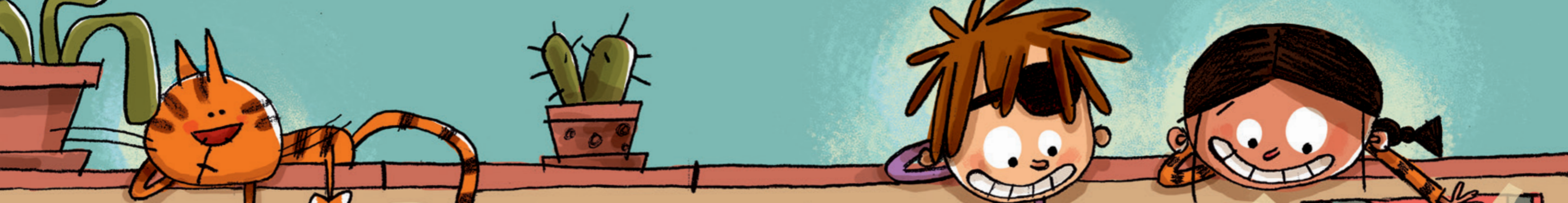

–Roc! Mira què ha passat! Tot el que havíem posat cap per avall perquè no acumulés aigua torna a estar cap per amunt. I com que aquest matí ha plogut, altra vegada tot ple d'aigua!

–Quèeeeeee? Ara tornaran els mosquits tigre!
Ràpidament es van adonar que s'havien descuidat d'una cosa importantíssima. Si ells tenien cura d'evitar la cria de mosquits tigre però la resta de la família no sabia com fer-ho, la seva feina no serviria de res.
–Hem de posar cartells per senyalar totes les zones enemigues –va proposar la Jara.
–Genial! Però que quedi molt clar que res d'aigua estancada! –va afegir el Roc.

Tot seguit, es van dedicar a dibuixar els cartells i els van enganxar a totes les zones del pati on hi havia testos, cubells, cendrers i qualsevol lloc on es pogués acumular aigua.

Recorda!
No deixis que
s'acumuli aigua
sota el test!
ZONA ENEMIGA

Perill!
Si s'hi acumula
aigua, els mosquits
tigre hi podran criar.
Deixa les galledes
i joguines cap
per avall!
ZONA ENEMIGA

Vigila!
Si hi deixes
aigua més de
5 dies seguits,
hi podran créixer
els mosquits.
Canvia l'aigua!
ZONA ENEMIGA

Recorda!
Posa-hi la tapa o tela
mosquitera perquè
no hi puguin créixer
els mosquits.
ZONA ENEMIGA

Atenció!
Aquí s'hi pot
acumular aigua,
val més posar-hi
una mica de sorra.
ZONA ENEMIGA

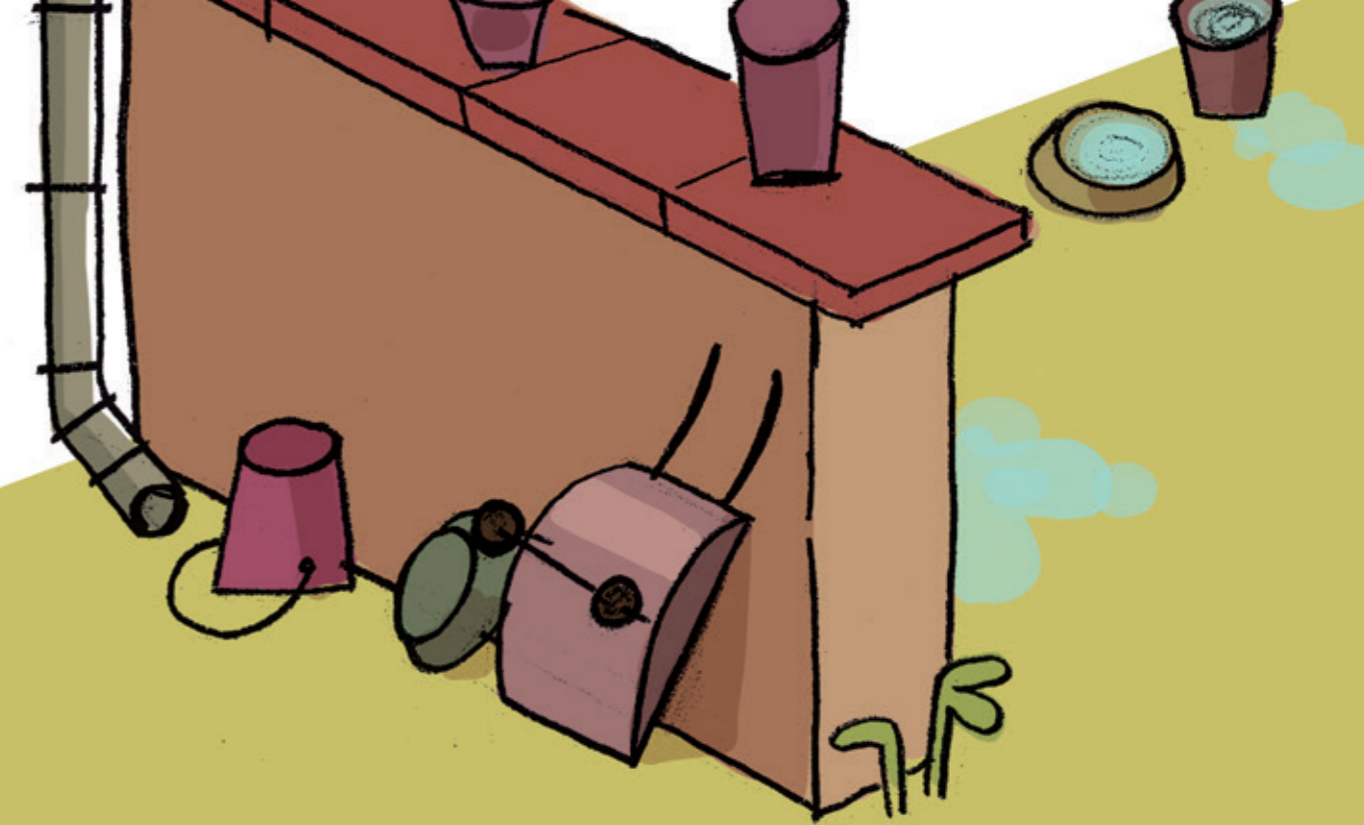
Compte!
Aquí podrien criar
mosquits tigre.
Neteja'ls
i t'estalviaràs
picades.
ZONA ENEMIGA

AL MOSQUIT TIGRE

Ni UNA GOTA D'AIGUA!

–Uf, quina feinada... –va dir el Roc quan van acabar de penjar els cartells.
–Sí, estic esgotada! Però ara sí que ens deslliurarem de les picades –va respondre la Jara.
–Tens raó! Hem vençut el mosquit ratllat!

Encara no sabien que la victòria tardaria una mica més a arribar. Al cap d'uns dies van adonar-se que no eren els únics amb pati al veïnat i que, per tant, tots els altres patis podien tenir zones enemigues sense netejar. La seva idea per solucionar-ho va ser repartir els seus cartells per totes les porteries del carrer. A poc a poc, tothom els anava comentant i s'animaven els uns als altres a netejar patis i terrasses per deslliurar-los del mosquit tigre.

A partir d'aleshores, el Roc i la Jara sortien molt tranquils a jugar al pati. De fet, tota la família gaudia més de l'aire lliure perquè ja no tenien por de patir les molèsties de les picades.

En realitat, no era tan difícil mantenir el mosquit tigre a ratlla, només era qüestió d'acostumar-se a no deixar aigua acumulada enlloc.

Es podia dir que el pla d'atac contra el mosquit ratllat havia donat fruits. Tot i que no podien abaixar la guàrdia, ara sabien exactament què havien de fer per no patir les maleïdes picades.

A la caça del mosquit ratllat

Nom: Mosquit tigre (*Aedes albopictus*).

Aspecte: Petit, 4-6 mil·límetres. Negre amb ratlles blanques a l'abdomen i a les potes. Línia blanca al centre del tòrax.

Com actua: Actua de dia i a l'exterior, viu en zones d'ombra. Vola molt de pressa i a prop de terra. Viu de maig a novembre, quan fa calor.

Atac: Picades doloroses. En casos raríssims, risc de malalties.

Cicle vital:

- **Ou.** Fins a 80 ous en cada posta. Els deixen en recipients petits inundats, just per sobre del nivell de l'aigua.
- **Larva.** Viu a l'aigua, respira de l'aire. La fase dura 4-5 dies.
- **Pupa.** 2 dies de metamorfosi.
- **Adult.** Viu 2 setmanes i quan arriba el fred es moren tots, però abans ponen uns ous que aguanten tot l'hivern i es desenvolupen amb l'aigua de la primavera!

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cohesió Social,
Ciutadania i Benestar

Servei de Salut Pública

Passeig de la Vall d'Hebron, 171

Recinte Mundet - Edifici Serradell Trabal - 2a planta

08035 Barcelona

www.diba.cat/salutpublica